

ผลกระทบของคุณภาพในการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาต

จากกรมสรรพากร

Impact of Work Performance Quality and Professionalism on Accounting Efficiency of Accountants in Revenue Department-Licensed Accounting Offices

สายฝน อุไร¹, ธิติพร วรฤทธิ์¹ และแก้วมณี อุทัยรัมย์¹

Sayfon Urai¹*, Thitiporn Waralitte¹ and Kaewmanee Utiram¹

Received: June 08, 2025; Revised: December 11, 2025; Accepted: December 12, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพ รวมทั้งทดสอบผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาต จากกรมสรรพากร กลุ่มตัวอย่างคือ นักบัญชีจำนวน 130 คน จากสำนักงานบัญชีจำนวน 63 แห่ง ที่ประกาศรายชื่อ ในเว็บไซต์กรมสรรพากร ประจำปี พ.ศ. 2567 ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติพรรณนา การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30 - 40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี และทำงาน ในสำนักงานบัญชีที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียน 500,000 - 1,000,000 บาท มีพนักงาน 10 - 20 คน และดำเนินงานมาแล้ว 3 - 6 ปี นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพ อยู่ในระดับมาก โดยด้านกระบวนการปฏิบัติงานเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของคุณภาพการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณ วิชาชีพเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของความเป็นมืออาชีพ และด้านความเชื่อถือได้เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของ ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี การทดสอบสมมติฐานพบว่าคุณภาพการปฏิบัติงานทุกด้านไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำ บัญชี ขณะที่ความเป็นมืออาชีพด้านความรู้ทางวิชาชีพและการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการ จัดทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกยืนยันว่า คุณภาพด้านกระบวนการและผลงาน รวมทั้งความเป็นมืออาชีพด้านทักษะและความเชี่ยวชาญวิชาชีพ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการจัดทำ บัญชี งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและรักษา มาตรฐานการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์ของกรมสรรพากร อีกทั้งสามารถนำไปใช้วางแผนพัฒนาบุคลากรและเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการศึกษาค้นคว้าในอนาคต

คำสำคัญ : คุณภาพในการปฏิบัติงาน ความเป็นมืออาชีพ ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี

¹ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, Accountancy Program, Faculty of Management Science, Buriram Rajabhat University

*Corresponding author e-mail : sayfon.ua@bru.ac.th

Abstract

This study examined accountants' perceptions of work quality and professionalism and examined their effects on accounting performance in licensed accounting firms in Thailand. The participants were 130 accountants from 63 accounting firms listed on the Revenue Department website in 2024. Data were collected using questionnaires and analyzed through descriptive statistics, multiple correlation analysis, and multiple regression analysis. The results indicated that most respondents were female, aged 30–40 years, holding a bachelor's degree, with 5–10 years of work experience, and employed in accounting firms located in northeastern Thailand. These firms mostly had registered capital of 500,000–1,000,000 THB, 10–20 employees, and 3–6 years of operation. Accountants' perceptions of work quality and professionalism were generally high, with the highest mean scores observed in operational processes for work quality, professional ethics for professionalism, and reliability for accounting performance. Hypothesis testing revealed that work quality had no significant effect on accounting performance, whereas professionalism—particularly professional knowledge and continuous learning—positively and significantly influenced accounting performance at the 0.01 level. In-depth interviews further confirmed that process and output quality, along with professional skills and expertise, were critical factors directly affecting accounting performance. The results demonstrate that continuous professional development is critical for maintaining Revenue Department standards and accounting performance. These insights can guide accounting firms in designing effective training programs and professional development strategies.

Keywords: Work Quality Professionalism, Accounting, Performance

บทนำ

การพัฒนาสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรมีความสำคัญต่อระบบบัญชีและการรายงานทางการเงินของประเทศ องค์การมีการปรับเปลี่ยนระบบการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ การปรับโครงสร้างองค์กร รวมถึงการเปลี่ยนแปลงอัตรากำลังคนขององค์กรที่ลดน้อยลง ซึ่งส่งผลมาจากภาวะเศรษฐกิจที่แตกต่างของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร จึงเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรที่จะทำให้ผู้บริหารทราบถึงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการเพื่อนำข้อมูลทางการเงิน ไปวางแผนในการดำเนินงานและจัดทำงบประมาณต่าง ๆ ในอนาคตได้ ซึ่งข้อมูลทางบัญชีที่นำเสนอต่อผู้บริหารต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ สามารถใช้ในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ทันต่อเวลา (Wongwaree et al., 2023)

คุณภาพการปฏิบัติงานเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ เพราะข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพเกิดจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในบริหารงาน วางแผน และตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น คุณภาพการปฏิบัติงานเกิดจากสามารถปฏิบัติงานที่เป็นไปตามเป้าหมาย สามารถวัดประสิทธิภาพด้วยวิธีการที่จะทำให้ผลงานมีความถูกต้อง รวดเร็ว มีคุณภาพ และมีข้อผิดพลาดน้อย นักบัญชีที่มีสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีจะสามารถปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความพร้อม และปฏิบัติงานได้ ตามแผนที่วางไว้ได้ทันเวลาอย่างมีคุณภาพ และสามารถใช้ทรัพยากรตามที่กำหนดไว้ ถือได้ว่าสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีสามารถวัดได้ จากคุณภาพงาน ปริมาณงาน และความตรงต่อเวลาในการทำงาน (Sripan & Wisaeng, 2022)

ความเป็นมืออาชีพมีความสำคัญอย่างมาก ภายใต้การแข่งขันที่รุนแรงในตลาดแรงงาน เนื่องจากเป็นคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่องค์กรคาดหวัง จะได้นักวิชาการดังกล่าวมาช่วยพัฒนาองค์กร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับคู่แข่งภายใต้ความกดดัน และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในการดำเนินธุรกิจ บุคคลที่มีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพจำเป็นต้องมีส่วนผสมของทักษะด้านต่าง ๆ ตลอดเวลา ซึ่งผู้ทำบัญชีจะต้องมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำความเข้าใจ และมีการพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อทำให้ผลงานที่ออกมามีประสิทธิภาพ

และถูกต้อง งานวิจัยเน้นว่าบุคลิกภาพและทักษะวิชาชีพเป็นกุญแจสำคัญของความเป็นมืออาชีพในยุคปัจจุบันเป็น การปฏิบัติงานด้วยความรู้ความสามารถที่มีประสิทธิภาพ มีความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ปฏิบัติ ความเป็นอิสระ ในการดำเนินงานไม่เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานที่เป็นสาระสำคัญ ยึดถือในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด (Pomsanam & Warit, 2023)

ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพการปฏิบัติงานด้านบัญชีว่าการปฏิบัติงานนั้นดำเนินไปด้วย ความรับผิดชอบ ใช้ทักษะความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และมีความทันเวลา ผู้ทำบัญชีเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่อการทำงานในด้านบัญชี โดยเฉพาะผู้ทำบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์จึงเป็นที่ต้องการขององค์กร บัณฑิตที่สนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพ จะส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี ทั้งในด้านความเชื่อถือได้ ด้านความถูกต้อง ด้านความเข้าใจได้ ด้านความทันต่อเวลา และ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความมีประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรได้ การพัฒนาสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรมีความสำคัญต่อระบบบัญชีและการรายงานทางการเงิน ของประเทศ ในบริบทนี้ ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนความสามารถของนักบัญชีในการผลิต ข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และน่าเชื่อถือ งานวิจัยพบว่า การมีทักษะด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบ ความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพบัญชี และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่างส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (Phornlaphatrachakorn & Na-Kalasindhu, 2021)

การศึกษาในครั้งนี้จึงมีความสำคัญในการศึกษาผลกระทบของคุณภาพในการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อนักบัญชีในการพัฒนาคุณภาพการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามแนวทางในการเพิ่มทักษะ ความเป็นมืออาชีพ นอกจากนี้ ผลการศึกษายังช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีโดย การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทการทำงานของนักบัญชีวิชาชีพสู่ความเป็น มืออาชีพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร
2. เพื่อทดสอบผลกระทบของคุณภาพในการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำ บัญชีของนักบัญชี ในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร
3. เพื่อทดสอบผลกระทบของความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชี ในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงาน

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น การศึกษาครั้งนี้จึงเลือกศึกษาคุณภาพ ในการปฏิบัติงานใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรวดเร็ว 2) ด้านปริมาณงาน 3) ด้านคุณภาพผลงาน 4) ด้านผลงานได้ มาตรฐาน และ 5) ด้านระบบติดตามผลงาน รวมทั้งศึกษาความเป็นมืออาชีพใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ

2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ 3) ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ 4) ด้านความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ และ 5) ด้านการเรียนรู้ อย่างชาญฉลาด เพื่อนำไปสู่การศึกษาลักษณะที่บ่งชี้ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทน ที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร ซึ่งสามารถนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังต่อไปนี้

คุณภาพในการปฏิบัติงานเป็นความสามารถในการปฏิบัติงานที่บรรลุผลตรงตามเป้าหมายขององค์กรภายใน ระยะเวลาที่กำหนด โดยผลงานที่ได้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน และมีคุณภาพ พร้อมทั้งสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ได้อย่างคุ้มค่าและก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ทุกฝ่าย แนวคิดนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักบัญชีที่ต้องรับผิดชอบ ในการจัดทำข้อมูลทางการเงินที่มีคุณภาพเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจขององค์กร โดยคุณภาพการปฏิบัติงานประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านความรวดเร็วและความทันเวลา ด้านปริมาณงาน ด้านคุณภาพผลงาน ด้านมาตรฐาน การปฏิบัติงาน และด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มสมรรถนะทางวิชาชีพ บัญชี การวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีให้ประสบความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน (Kongmaitree et al., 2025)

ทฤษฎีคุณภาพในการปฏิบัติงานเป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงปัจจัยและกระบวนการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ในการทำงานขององค์กรและบุคลากร ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของคุณภาพในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยหลักที่ขับเคลื่อนให้ เกิดผลลัพธ์ที่ดี ในบริบทของงานวิจัยนี้ ทฤษฎีการปฏิบัติงานสามารถอธิบายได้ว่า คุณภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ซึ่งประกอบด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านปริมาณงาน ด้านคุณภาพผลงาน ด้านผลงานได้มาตรฐาน และด้าน กระบวนการปฏิบัติงาน จะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีทฤษฎีนี้สนับสนุนกรอบแนวคิดการวิจัยในด้าน การอธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างตัวแปรอิสระด้านคุณภาพการปฏิบัติงานกับตัวแปรตามด้านประสิทธิภาพ การจัดทำบัญชี โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่มีมาตรฐานและกระบวนการที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะ งานบัญชีที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดของกรมสรรพากร ทฤษฎีนี้ยังช่วยอธิบายว่า การพัฒนาคุณภาพ การปฏิบัติงานในแต่ละมิติจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีที่สูงขึ้น (Awan et al., 2020)

โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wo et al. (2021) พบว่า ความสำเร็จในการทำงานเกิดจากการที่พนักงานสามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่บริษัทตั้งไว้ รวมถึงสามารถรักษาระดับการทำงานให้มีผลงานอย่าง ต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้นเป็นที่ยอมรับของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานโดยมีตำแหน่งที่มี ความรับผิดชอบที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chantachai et al. (2022) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี พบว่า ความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงาน และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้ที่มุ่งเน้นการวัดคุณภาพ ในการปฏิบัติงานในหลายมิติ

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพ

ความเป็นมืออาชีพหมายถึงความรู้ความสามารถของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด รวมถึงความสามารถด้านการตัดสินใจ การวิเคราะห์ความเสี่ยง การวัดผลการดำเนินงาน การจัดเตรียมรายงาน ทักษะด้านการค้นคว้า และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน แนวคิดนี้ ได้รับการพัฒนามาจาก AICPA's Core Competency ของสถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งอเมริกา ความเป็นมืออาชีพมี ความสำคัญอย่างมากภายใต้การแข่งขันที่รุนแรงในตลาดแรงงาน เนื่องจากเป็นคุณลักษณะที่องค์กรคาดหวังในบุคลากร เพื่อช่วยพัฒนาองค์กรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร และด้านทักษะการจัดการองค์กร

ซึ่งต้องมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผลงานที่ออกมามีคุณภาพและถูกต้อง (Jaturaphat, 2020) นอกจากนี้ งานวิจัยของ Somchai and Suphaporn (2021) ได้ศึกษาความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีภาษีอากรพบว่า ความรู้ทางวิชาชีพ จรรยาบรรณ และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือและประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ทฤษฎีความเป็นมืออาชีพเป็นทฤษฎีที่อธิบายลักษณะและคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานในระดับมืออาชีพ ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของความรู้เฉพาะทาง จรรยาบรรณวิชาชีพ ทักษะและความเชี่ยวชาญ รวมถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในบริบทของวิชาชีพบัญชี ความเป็นมืออาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากงานบัญชีต้องการความแม่นยำ ความน่าเชื่อถือ และการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ทฤษฎีนี้สนับสนุนกรอบแนวคิดการวิจัยในส่วนของตัวแปรความเป็นมืออาชีพที่ประกอบด้วย ด้านความรู้วิชาชีพ ด้านทักษะวิชาชีพ ด้านธรรมาภิบาลในวิชาชีพ ด้านความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ และด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ทฤษฎีความเป็นมืออาชีพอธิบายว่า นักบัญชีที่มีความเป็นมืออาชีพในระดับสูงจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากมีพื้นฐานความรู้ที่แข็งแกร่ง ทักษะที่เหมาะสม และจรรยาบรรณที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี

โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jaturaphat (2020) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย พบว่า การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพ ได้แก่ การตัดสินใจ การวัดผลการดำเนินงาน การจัดเตรียมรายงาน ทักษะด้านการค้นคว้า และการใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย แสดงให้เห็นว่านักบัญชีควรใช้มุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพในการวางแผนปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานทำให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี

ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีหมายถึงสภาวะที่ทำให้เกิดความสำเร็จหรือความสามารถที่ทำให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ดี โดยมีระเบียบขั้นตอนในการทำงาน บุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีระบบการตรวจสอบ และสามารถผลิตผลงานคุณภาพได้ตรงเวลา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเป็นหัวใจของการนำองค์กรไปสู่การบรรลุผลสำเร็จของการดำเนินงาน โดยการปฏิบัติงานของบุคลากรถือเป็นกุญแจสำคัญในความสำเร็จขององค์กรและความได้เปรียบทางการแข่งขัน ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีมีประโยชน์ในการเข้าใจสมรรถนะของนักบัญชี การพัฒนาสมรรถนะและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน และการประเมินองค์ประกอบที่ประกอบด้วยด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านความถูกต้องตามระเบียบการทำงาน ด้านประสิทธิภาพกระบวนการภายใน และด้านการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี คุณภาพในการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพมีความเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยทำหน้าที่เป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญในการสร้างประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรในยุคที่การแข่งขันทางธุรกิจมีความรุนแรงและเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (IMA Management Accounting Competency Framework, 2025) โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Piyanuch and Nattaphon (2023) เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจ SMEs พบว่าระบบสารสนเทศที่ดี ความรู้ของบุคลากร และการควบคุมภายในที่เหมาะสม ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษาในงานวิจัยนี้

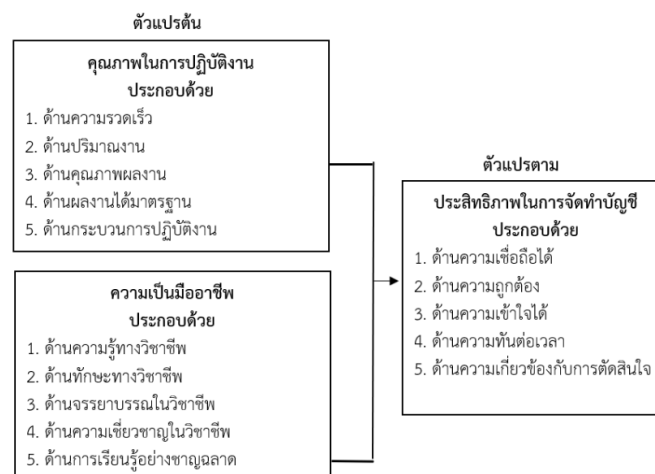
ทฤษฎีประสิทธิภาพการทำงานเป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงปัจจัยและกระบวนการที่ส่งผลให้การทำงานบรรลุเป้าหมายด้วยการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของการจัดการเวลา การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม การลดความผิดพลาด และการสร้างผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ ในงานบัญชี ประสิทธิภาพหมายถึงความสามารถ

ในการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดทฤษฎีนี้เชื่อมโยงโดยตรงกับตัวแปรตามในกรอบแนวคิดการวิจัย คือ ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี ที่ประกอบด้วย ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความถูกต้อง ด้านความเข้าใจได้ ด้านความทันต่อเวลา และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ทฤษฎีประสิทธิภาพการทำงานอธิบายว่าเมื่อนักบัญชีมีคุณภาพการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพที่ดี จะส่งผลให้สามารถจัดทำบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงซึ่งแสดงออกในรูปของความเชื่อถือได้ของข้อมูล ความถูกต้องของรายการ ความทันเวลาในการส่งมอบงาน และความเหมาะสมของข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ (Qualitative Characteristics of Accounting Information , 2023)

โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ala (2018) จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชีและคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย โดยตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ทักษะทางวิชาชีพ ประกอบด้วย การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และความชำนาญในการปฏิบัติงาน 2) จรรยาบรรณวิชาชีพประกอบด้วย ความโปร่งใส การรักษาความลับ และความรับผิดชอบ 3) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทางบัญชีของบุคคล ประกอบด้วย การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ และความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ส่วนตัวแปรตามคือความทันเวลาความเปรียบเทียบได้ ความพิสูจน์ยืนยันได้ และความเข้าใจได้ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรทางบัญชีที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย จำนวน 361 คน ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณผลการศึกษาพบว่า 1) ทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ และด้านความชำนาญในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 2) จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และ 3) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อคุณภาพงบการเงินด้านความทันต่อเวลา ด้านความเปรียบเทียบได้ ด้านความพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความเข้าใจได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของคุณภาพในการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของแขวงนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร และคณะผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

รูปที่ 1 : กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : Pomsanam and Warit (2023) Phayoi (2022)

สมมุติฐานการวิจัย

1. คุณภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม ส่งผลกระทบบวกต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร
2. ความเป็นมืออาชีพโดยรวม ส่งผลกระทบบวกต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร จำนวน 310 คน (จากสำนักงานบัญชีจำนวน 63 แห่ง ตามที่ประกาศในเว็บกรมสรรพากร ประจำปี พ.ศ. 2567) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบสอบถาม (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร จำนวน 172 คน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเปิดตาราง Krejcie and Morgan (1970) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 10 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ไปยัง หัวหน้างานบัญชี หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Guide) แบบสอบถามได้รับการออกแบบและพัฒนาขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรจำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานด้านการบัญชี ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย 1) ที่ตั้งของสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร 2) ทุนจดทะเบียนของสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร 3) จำนวนพนักงาน (เฉพาะนักบัญชี) ของสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร และ 4) ระยะเวลาในการดำเนินงาน ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรจำนวน 25 ข้อ ตอนที่ 4 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร จำนวน 25 ข้อ ตอนที่ 5 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร จำนวน 25 ข้อ ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะโดยตอนที่ 3 - 5 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย เป็น 5 ระดับ คือ 1.00 - 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด 1.51 - 2.50 หมายถึง น้อย 2.51 - 3.50 หมายถึง ปานกลาง 3.51 - 4.50 หมายถึง มาก และ 4.51 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด เชิงคุณภาพแบบคำถามปลายเปิด สำหรับแบบสัมภาษณ์เชิงลึก มีจำนวน 5 ข้อคำถามหลัก ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยของคุณภาพในการปฏิบัติงาน ปัจจัยของความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชี ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน รวมถึงข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ดำเนินการผ่านทางโทรศัพท์ และ Video Conference

ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ครั้งละ 30 - 45 นาที เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพที่สนับสนุนและขยายผลการวิจัยเชิงปริมาณให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดำเนินการโดยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence : IOC) ผลการตรวจสอบพบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ($IOC \geq 0.5$) จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Pilot Test) กับนักบัญชีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เพื่อประเมินความสอดคล้องภายในของเครื่องมือวิจัย (Cronbach, 1951; DeVellis, 2017) ซึ่งผลการทดสอบพบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนคุณภาพการปฏิบัติงานมีค่า 0.891 ส่วนความเป็นมืออาชีพมีค่า 0.923 และส่วนประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีมีค่า 0.887 ซึ่งทุกส่วนมีค่ามากกว่า 0.7 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ตามข้อเสนอแนะของ Hair et al. (2021)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานบัญชีตัวแทนทั้ง 63 แห่ง และให้แต่ละสำนักงานเป็นผู้กระจายแบบสอบถามไปยังนักบัญชีภายในสำนักงาน และเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องมีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินโดยตรง การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และอีเมลไปยังสำนักงานบัญชีตัวแทนทั้ง 63 แห่ง พร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน 2567 และได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.9 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ของ Aaker et al. (2021) ที่กำหนดให้มีอัตราการตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้ และมีขนาดที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ IBM SPSS Statistics Version 29.0 โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.05$ การวิเคราะห์แบ่งออกเป็นหลายระดับ เริ่มจากการตรวจสอบและทำความสะอาดข้อมูล (Data Cleaning) โดยการตรวจสอบข้อมูลที่ขาดหายไป (Missing Data) และค่าผิดปกติ (Outliers) ด้วยวิธี Box Plot และ Z-score จากนั้นจึงดำเนินการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสำนักงานบัญชี โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรหลักของการวิจัย ได้แก่ คุณภาพการปฏิบัติงาน ความเป็นมืออาชีพ และประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ก่อนการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบสมมติฐานพื้นฐานของการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Assumptions) ประกอบด้วย การทดสอบการแจกแจงแบบปกติของข้อมูล (Normality Test) ด้วยวิธี Kolmogorov-Smirnov Test การทดสอบความเท่าเทียมของความแปรปรวน (Homoscedasticity Test) ด้วย Levene's Test การทดสอบความเป็นอิสระของข้อผิดพลาด (Independence of Errors) ด้วยค่า Durbin-Watson และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยหาค่า Variance Inflation Factors (VIFs) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ให้มีค่าน้อยกว่า 10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นตามลักษณะส่วนบุคคล ใช้สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ

กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ Independent Sample t-test สำหรับการเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม และ One-way ANOVA สำหรับการเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่ม หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะดำเนินการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Post Hoc Test โดยใช้ Tukey's HSD สำหรับการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับผลกระทบของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) ด้วยค่า Pearson's Product Moment Correlation Coefficient การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Enter Method เพื่อทดสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งสองต่อตัวแปรตาม ซึ่งเขียนสมการได้ดังนี้

$$TPA = \beta + \beta_1 PQS - \beta_2 PQW + \beta_3 PQQ - \beta_4 PQD + \beta_5 PQO$$

$$\text{และสมการ } TPA = \beta + \beta_1 PPK + \beta_2 PPS + \beta_3 PPE + \beta_4 PPP + \beta_5 PIS$$

เมื่อ	β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย
	TPA	แทน	ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีโดยรวม
	PQS	แทน	คุณภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ด้านความรวดเร็ว
	PQW	แทน	คุณภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ด้านความปริมาณงาน
	PQQ	แทน	คุณภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ด้านคุณภาพผลงาน
	PQD	แทน	คุณภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ด้านผลงานได้มาตรฐาน
	PQO	แทน	คุณภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน
	PPK	แทน	ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพ
	PPS	แทน	ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ
	PPE	แทน	ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ
	PPP	แทน	ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ
	PIS	แทน	ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูล (Categorization) ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรหลักของการวิจัย การหาแบบแผนและธีมสำคัญ (Pattern and Theme Identification) และการตีความผลในบริบทที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพมาสนับสนุนและขยายผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยการนำเสนอผลการวิจัยจะใช้การผสมผสานระหว่างตัวเลขทางสถิติและข้อความบรรยายจากการสัมภาษณ์เพื่อสร้างความเข้าใจที่สมบูรณ์และน่าเชื่อถือ

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงานของของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรโดยรวมและเป็นรายด้าน ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำเสนอได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

ข้อมูลทั่วไปของของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาต จากกรมสรรพากร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	13	10.00
1.2 หญิง	117	90.00
รวม	130	100.00
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 30 ปี	22	16.92
2.2 อายุ 30 - 40 ปี	58	44.62
2.3 อายุ 41 - 50 ปี	15	11.54
2.4 อายุ 51 - 60 ปี	21	16.15
2.5 อายุ 61 ปีขึ้นไป	14	10.77
รวม	130	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	23	17.70
3.2 ปริญญาตรี	100	76.90
3.3 ปริญญาโท	7	5.40
3.4 ปริญญาเอก	-	-
รวม	130	100.00
4. ประสบการณ์การทำงาน		
4.1 น้อยกว่า 5 ปี	38	29.23
4.2 5 - 10 ปี	50	38.46
4.3 11 - 15 ปี	18	13.85
4.4 16 - 20 ปี	13	10.00
4.5 20 ปีขึ้นไป	11	8.46
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 117 คน (ร้อยละ 90.00) อายุส่วนใหญ่ 30 - 40 ปี จำนวน 52 คน (ร้อยละ 44.62) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี จำนวน 100 คน (ร้อยละ 76.90) และประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่ 5 - 10 ปี จำนวน 50 คน (ร้อยละ 38.46)

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร	จำนวน	ร้อยละ
1. ที่ตั้งของสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร		
1.1 ภาคเหนือ	32	24.62
1.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	45	34.62
1.3 ภาคกลาง	20	15.38
1.4 ภาคใต้	2	1.54
1.5 ภาคตะวันออก	19	14.62
1.6 ภาคตะวันตก	12	9.23
รวม	130	100.00
2. ทุนจดทะเบียนของสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร	จำนวน	ร้อยละ
2.1 ต่ำกว่า 500,000 บาท	47	36.20
2.2 500,000 - 1,000,000 บาท	58	44.60
2.3 1,000,001 - 1,500,000 บาท	11	8.50
2.4 1,500,001 - 2,000,000 บาท	12	10.00
2.5 มากกว่า 2,000,000 บาท	1	8
รวม	130	100.00
3. จำนวนพนักงานของสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร		
3.1 จำนวนต่ำกว่า 10 คน	47	36.20
3.2 จำนวน 10 - 20 คน	61	46.90
3.3 จำนวน 21 - 30 คน	15	11.50
3.4 จำนวน 31 - 40 คน	-	
3.5 จำนวนมากกว่า 40 คน	7	5.40
รวม	130	100.00
4. ระยะเวลาในการดำเนินงาน		
4.1 ต่ำกว่า 3 ปี	38	29.20
4.2 ระยะเวลา 3 - 6 ปี	42	32.30
4.3 ระยะเวลา 7 - 10 ปี	8	6.20
4.4 ระยะเวลามากกว่า 10 ปี	42	32.30
รวม	130	100.00

ตารางที่ 2 พบว่า สำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรมีที่ตั้งส่วนใหญ่เป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 45 คน (ร้อยละ 34.62) ทุนจดทะเบียนส่วนใหญ่ 500,000 - 1,000,000 บาท จำนวน 58 คน (ร้อยละ 44.60) จำนวนพนักงานส่วนใหญ่จำนวน 10 - 20 คน จำนวน 61 คน (ร้อยละ 46.90) และระยะเวลาในการดำเนินงานส่วนใหญ่ระยะเวลา 3 - 6 ปี จำนวน 42 คน (ร้อยละ 32.30)

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร โดยรวมและเป็นรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงาน ของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาต จากกรมสรรพากร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านความรวดเร็ว (PQS)	4.06	0.69	มาก
2. ด้านปริมาณงาน (PQW)	4.18	0.67	มาก
3. ด้านคุณภาพผลงาน (PQQ)	4.17	0.73	มาก
4. ด้านผลงานได้มาตรฐาน (PQD)	4.12	0.67	มาก
5. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน (PQO)	4.21	0.66	มาก
โดยรวม (TPQ)	4.15	0.68	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า นักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.66) ด้านปริมาณงาน ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.67) และด้านคุณภาพผลงาน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.73)

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร โดยรวมและเป็นรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพ ของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทน ที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PPK)	4.04	0.77	มาก
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ (PPS)	4.12	0.71	มาก
3. ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ (PPE)	4.40	0.66	มาก
4. ด้านความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ (PPP)	4.22	0.70	มาก
5. ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (PIS)	4.27	0.70	มาก
โดยรวม (TPP)	4.21	0.71	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า นักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.66) ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.70) และด้านความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.70)

ตารางที่ 5 ตารางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร โดยรวมและเป็นรายด้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี ของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาต จากกรมสรรพากร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านความเชื่อถือได้ (PAR)	4.35	0.67	มาก
2. ด้านความถูกต้อง (PAA)	4.31	0.69	มาก
3. ด้านความเข้าใจได้ (PAC)	4.23	0.77	มาก
4. ด้านความทันต่อเวลา (PAT)	4.28	0.69	มาก
5. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (PAD)	4.27	0.72	มาก
โดยรวม (TPA)	4.29	0.71	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า นักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความเชื่อถือได้ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.67) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.69) และด้านความทันต่อเวลา ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.69)

ผลการวิจัยการทดสอบความสัมพันธ์ของคุณภาพในการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA) ของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของคุณภาพในการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA) ของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

ตัวแปร	PQS	PQW	PQQ	PQD	PQO	VIF _s
PQS	1.000	0.456**	0.523**	0.389**	0.412**	1.608
PQW		1.000	0.811**	0.502**	0.567**	3.134
PQQ			1.000	0.569**	0.623**	3.234
PQD				1.000	0.573**	1.990
PQO					1.000	1.587

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 6 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านคุณภาพในการปฏิบัติงาน ทั้ง 5 ด้าน และค่า VIFs (Variance Inflation Factors) เพื่อตรวจสอบปัญหา Multicollinearity พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ด้านมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.389 - 0.811 ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ที่สูงสุดพบระหว่างด้านปริมาณงาน (PQW) กับด้านคุณภาพผลงาน (PQQ) มีค่าเท่ากับ 0.811 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาค่า VIFs ของตัวแปรทุกตัวพบว่ามีค่าต่ำกว่า 10 (อยู่ระหว่าง 1.587 - 3.234) แสดงว่าไม่มีปัญหา Multicollinearity ที่รุนแรง ตัวแปรอิสระสามารถใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยได้

ตารางที่ 7 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยใช้ตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA) ของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

คุณภาพในการปฏิบัติงาน	ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี (TPA)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การ	ความคลาดเคลื่อน		
	ถดถอย	มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.116	0.335	3.335	
1. ด้านความรวดเร็ว (PQS)	0.080	0.083	0.964	1.608
2. ด้านปริมาณงาน (PQW)	-0.202	0.113	-1.790	3.134
3. ด้านคุณภาพผลงาน (PQQ)	0.240	0.114	2.112	3.234
4. ด้านผลงานได้มาตรฐาน (PQD)	0.163	0.086	1.888	1.990
5. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน (PQO)	0.478	0.078	6.617	1.587
F = 23.617 p = 0.000 Adjusted R² = 0.467				

จากตารางที่ 7 พบว่า คุณภาพในการปฏิบัติงานด้านความรวดเร็ว (PQS) ด้านปริมาณงาน (PQW) ด้านคุณภาพผลงาน (PQQ) ด้านผลงานได้มาตรฐาน (PQD) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน (PQO) ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคุณภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.352 - 0.655 จากนั้นคณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA) ได้ดังนี้

$$TPA = 1.116 + 0.080 (PQS) - 0.202 (PQW) + 0.240 (PQQ) - 0.163 (PQD) + 0.478 (PQO)$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 23.617$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.467 (ตารางที่ 7) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคุณภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละด้านกับตัวแปรตามประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA)

ผลการวิจัยการทดสอบความสัมพันธ์ของของความเป็นมืออาชีพกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA) ของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความเป็นมืออาชีพกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี โดยรวม (TPA) ของนักบัญชี
ในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

ตัวแปร	PPK	PPS	PPE	PPP	PIS	VIF _s
PPK	1.000	0.558**	0.485**	0.612**	0.635**	2.113
PPS		1.000	0.462**	0.521**	0.498**	1.826
PPE			1.000	0.445**	0.478**	1.859
PPP				1.000	0.616**	2.167
PIS					1.000	2.023

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 8 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านความเป็นมืออาชีพ ทั้ง 5 ด้าน และค่า VIFs (Variance Inflation Factors) เพื่อตรวจสอบปัญหา Multicollinearity พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ด้านมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.445 - 0.635 ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ที่สูงสุด พบระหว่างด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PPK) กับด้านความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ (PPP) มีค่าเท่ากับ 0.640 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณา ค่า VIFs ของตัวแปรทุกตัว พบว่ามีค่าต่ำกว่า 10 (อยู่ระหว่าง 1.826 - 2.167) แสดงว่าไม่มีปัญหา Multicollinearity ที่รุนแรง ตัวแปรอิสระสามารถใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยได้

ตารางที่ 9 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยใช้ตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี โดยรวม (TPA) ของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร

ความเป็นมืออาชีพ	ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี (TPA)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การ	ความคลาด		
	ถดถอย	เคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.753	0.280	2.693	0.008
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PPK)	0.237	0.071	3.330	0.001*
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ (PPS)	0.122	0.068	1.794	0.075
3. ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ (PPE)	0.136	0.072	1.887	0.061
4. ด้านความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ (PPP)	0.147	0.085	1.732	0.086
5. ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (PIS)	0.209	0.072	2.916	0.004*
F = 36.230 p = 0.000 Adjusted R² = 0.577				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่า ความเป็นมืออาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PPK) และด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (PIS) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี (TPA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 0.05 สำหรับความเป็นมืออาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ (PPS) ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ (PPE) และด้านความเชี่ยวชาญในอาชีพ (PPP) ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระความเป็นมืออาชีพในแต่ละด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.580 - 0.663 จากนั้นคณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี โดยรวม (TPA) ได้ดังนี้

$$TPA = 0.753 + 0.237(PPK) + 0.122 (PPS) + 0.136 (PPE) + 0.147 (PPP) + 0.209 (PIS)$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี โดยรวม (TPA) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 36.230$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.577 (ตารางที่ 9) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระความเป็นมืออาชีพแต่ละด้านกับตัวแปรตามประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี โดยรวม (TPA)

เมื่อนำความเป็นมืออาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PPK) และด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (PIS) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี โดยรวม (TPA) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.540 โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$TPA = 1.311 + 0.377 (PPK) + 0.349 (PIS)$$

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของคุณภาพในการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร คณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. นักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี 5 - 10 ปี

2. สำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากร พบว่า มีที่ตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทุนจดทะเบียน 500,000 - 1,000,000 บาท จำนวนพนักงาน 10 - 20 คน และมีระยะเวลาในการดำเนินงาน 3 - 6 ปี

3. นักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรวดเร็วการดำเนินงานที่สามารถทำงานได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด ด้านปริมาณงานที่เหมาะสมกับความรับผิดชอบ มีการบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงด้านคุณภาพของผลงานที่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชี ด้านการปฏิบัติงานอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และสามารถดำเนินงานตามกระบวนการที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง สร้างความเชื่อมั่นและความสำเร็จให้แก่องค์กร

4. นักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นมืออาชีพ พบว่า นักบัญชีมีความคิดเห็นอยู่ระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

จริง มีการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด พร้อมทั้งได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรมวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพมีความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน มีความละเอียดรอบคอบและชำนาญในงานบัญชี อีกทั้งยังยึดมั่นในจรรยาบรรณ เช่น ความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริต และการไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว รวมถึงมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพที่สามารถปรับใช้ความรู้ที่ทันสมัย และเปิดรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดระบบงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์

5. นักบัญชีในสำนักงานบัญชีตัวแทนที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านความเชื่อถือได้และด้านความถูกต้อง ที่สามารถจัดทำข้อมูลทางการเงินได้อย่างครบถ้วน แม่นยำ และเป็นไปตามมาตรฐาน ด้านความเข้าใจได้มีการนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจน ด้านความทันต่อเวลามีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเวลาที่กำหนด ส่งผลให้ข้อมูลมีความเหมาะสมในการใช้ประกอบการตัดสินใจ และในด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ข้อมูลทางบัญชีสามารถสะท้อนสถานการณ์จริงขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและทันเวลา

6. คุณภาพในการปฏิบัติงานด้านความรวดเร็ว (PQS) ด้านปริมาณงาน (PQW) ด้านคุณภาพผลงาน (PQQ) และด้านผลงานได้มาตรฐาน (PQD) ไม่พบความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเนื่องมาจากปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลมากกว่า หรือลักษณะเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างจากงานวิจัยก่อนหน้า ในทำนองเดียวกัน ความเป็นมืออาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (PPS) ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ (PPE) และด้านความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ (PPP) ก็ไม่พบผลกระทบที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี ซึ่งผลการศึกษานี้อาจขัดแย้งกับงานวิจัยของ Somchai and Suphaporn (2021) ที่พบว่าจรรยาบรรณมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการทำงานความแตกต่างนี้อาจเกิดจากบริบทของการทำงาน ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง หรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัดที่แตกต่างกัน

7. ความเป็นมืออาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (PPK) และด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (PIS) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี (TPA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับความเป็นมืออาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ (PPS) ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ (PPE) และด้านความเชี่ยวชาญในอาชีพ (PPP) ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม (TPA) เนื่องจากความเป็นมืออาชีพด้านความรู้ทางวิชาชีพและด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม ซึ่งเป็นผลการศึกษาที่มีความสมเหตุสมผลและสอดคล้องกับรูปแบบของงานด้านบัญชีที่ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญทางเทคนิคและความสามารถในการปรับตัวเรียนรู้ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชี กฎระเบียบ และเทคโนโลยี การที่ผู้ทำบัญชีมีความรู้ทางวิชาชีพที่แข็งแกร่งจะทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ในขณะที่ความสามารถในการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดจะช่วยให้สามารถปรับตัวและพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Joshi (2024) พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Knowledge) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนความเป็นมืออาชีพ และจรรยาบรรณไม่ได้มีผลอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพและด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยรวม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chanprasit (2024) พบว่า นักบัญชีแสดงความสามารถที่น่าชื่นชมในทั้งทักษะแข็ง (Hard Skills) และทักษะอ่อน (Soft Skills) โดยมีความสามารถโดยรวมในระดับสูง โดยเฉพาะในด้านทักษะแข็ง พื้นที่ความเชี่ยวชาญที่โดดเด่นที่สุด สามอันดับแรกคือ ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การปฏิบัติตามมาตรฐาน

การดำเนินงาน และความชำนาญ ส่วนในด้านทักษะอ่อน สามด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการจัดการเวลาที่ยืดหยุ่น ความสามารถในการปรับตัว และคุณลักษณะผู้นำที่แข็งแกร่ง การศึกษาดังกล่าวสรุปว่า นักบัญชีที่เจริญเติบโตในยุคดิจิทัลสามารถประสบความสำเร็จทางวิชาชีพได้จากการมีทักษะทางเทคนิคและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่กลมกลืนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sripan and Wisaeng (2022) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีและคุณภาพของการรายงานทางการเงินในประเทศไทย โดยการศึกษาดังกล่าวเน้นความสำคัญของสมรรถนะของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของการรายงานทางการเงิน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสนับสนุนการตัดสินใจทางธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีไม่เพียงแต่เป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลงานและความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินในระดับองค์กร

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

นักบัญชีสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการทำงานเพื่อให้ความเป็นมืออาชีพ โดยเฉพาะด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด เนื่องจากส่งผลประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีโดยตรง นอกจากนี้สำหรับตัวแปรที่ไม่พบความสัมพันธ์ในการศึกษาครั้งนี้ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในบริบทที่แตกต่างหรือใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้เข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีได้อย่างครอบคลุม

2.2 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ควรศึกษาคุณภาพในการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีในสำนักงานบัญชีในภาคอื่น ๆ เพื่อนำผลงานวิจัยที่ได้มาทำการเปรียบเทียบ

2.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ควรขยายไปยังนักบัญชีในหน่วยงานภาครัฐ วิชาธุรกิจชุมชน หรือองค์กรธุรกิจเอกชน เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพระหว่างบริบทต่าง ๆ อาจช่วยให้เข้าใจลึกซึ้งถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในภาพรวมของประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- Aaker, D. A., Kumar, V., & Day, G. S. (2021). *Marketing Research* (7th ed.). John Wiley & Sons.
- Ala, N. (2018). *Factors Affecting the Efficiency of Accounting Practices and the Quality of Financial Statements of Local Administrative Organizations in Thailand* [Master's thesis, Princess of Naradhiwas University].
- Awan, S. H., Habib, N., Akhtar, C. S., & Naveed, S. (2020). Effectiveness of Performance Management System for Employee Performance Through Engagement. *SAGE Open*, 10(4).
- Chanprasit, S. (2024). Digital Accounting Skills Affecting the Success of Professional Accountant. *Journal of Accountancy and Management*, 16(3), 139-154.
- Chantrachai, S., Wipawee, T., & Somporn, R. (2022). Factors Influencing the Quality of Work Performance of Finance and Accounting Officers in Government Organizations. *Journal of Business Administration and Accounting*, 11(2), 45-62.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16(3), 297-334.

- DeVellis, R. F. (2017). *Scale Development: Theory and Applications* (4th ed.). Sage Publications.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2021). *Multivariate Data Analysis* (8th ed.). Cengage Learning.
- IMA Management Accounting Competency Framework. (2025). *Institute of Management Accountants*. Author.
- Jaturaphat, N. (2020). Quality Competency Development and Work efficiency of Accounting Professionals. *Management Science Journal*, 25(3), 108-125.
- Joshi, P. L. (2024). Professional Capabilities and Accounting Performance: An Empirical Study. *Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies*, 10(1), 55-72.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Kongmaitree, N., Siriporn, K., & Malee, J. (2025). Work Quality and Organizational Success. *Management Excellence Review*, 28(1), 10-25.
- Phayoi, M. (2022). Ethics, Professional Knowledge and Accounting Efficiency. *Ethics in Accounting Journal*, 18(3), 156-172.
- Phornlaphatrachakorn, K., & Na-Kalasindhu, K. (2021). Digital Accounting, Financial Reporting Quality and Digital Transformation: Evidence from Thai Listed Firms. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(8), 409-419.
- Piyanuch, W., & Nattaphon, S. (2023). Accounting Efficiency of SMEs Business in the Digital Era. *Journal of Accounting and Finance*, 15(1), 78-95.
- Pomsanam, K., & Waritt, S. (2023). Digital Age Accounting Professionals in Nakhon Ratchasima. *Regional Development Journal*, 19(3), 67-84.
- Qualitative Characteristics of Accounting Information. (2023). *Corporate Finance Institute*. Author.
- Somchai, T., & Suphaporn, C. (2021). Professionalism of Tax Accountants: An Empirical Study. *Journal of Accounting and Auditing*, 13(3), 112-128.
- Sripan, M., & Wisaeng, K. (2022). Competencies of Accounting Professionals and Quality of Financial Reporting: Evidence from Enterprises in Thailand. *Humanities and Social Sciences Letters*, 10(2), 103-126.
- Wongwaree, P., Santisarn, B., & Thirasirikul, J. (2023). The Development of Quality Accounting Firms in Thailand to Become Digital Accounting Firms. *Journal of Business Administration the Association of Private Higher Education Institutions of Thailand*, 12(2), 135-152.
- Wo, D., Li, X., & Zhang, Y. (2021). Employee Performance and Career Success: The Mediating Role of Work Efficiency and Peer Recognition. *Journal of Business and Management Studies*, 9(3), 45-58.